

планини въ Европа сж Алпитѣ, които се простиратъ напрѣки сир. отъ з. къмъ и. и я прѣсичятъ почти прѣзъ срѣдата; отъ источната страна се доближаватъ Карпатскитѣ планини, а отъ къмъ ю. и. — Балканскитѣ, на които главний клонъ държи посока отъ з. къмъ и., а другитѣ клонове напълнятъ сичкий Балканский полуостровъ. И тѣй южнитѣ три чѣсти на Европа се отдѣлятъ съ планини отъ срѣдня Европа и на тѣзи чѣсти сж се развивали първитѣ исторически народности въ Европа. Ако да не бѣха Европейскитѣ планини разположени по тази посока, нѣмаше да достигнатъ ни Гърци, ни Римляне таквотъ прочуто развитие, а тѣй сжщо и другитѣ народи отпослѣ да се явятъ съ такъвъ силенъ характеръ и високо развитие. Климатическитѣ сгоди изобщо накарали тѣзи народи рано да имъ се въскрили умѣтъ, та да турятъ основа на бѣднѣщото челоувѣческо развитие. Съвсѣмъ друго е положението на с-источната чѣстъ на Европа, други ѝ сж естественнитѣ условия, та затова тя държала и друго мѣсто въ челоувѣческото развитие — другъ характеръ се и сложилъ въ жителитѣ ѝ. Нѣ това различие на Европа, сравнително съ различията, които се срѣщатъ въ другитѣ чѣсти, е твърдѣ малко. По повърхнината на Европа не се срѣщатъ ни Австралийскитѣ планински високи поляни, които оградяватъ почти отъ сички страни вхтрѣшната вдълбната поляна на Австралия, като съ стѣна; нито — Африканскитѣ плоски възвишения, които се отпускатъ отъ с. на вхтрѣ като стѣпала прѣдъ пѣсѣчливата и камениста поляна; нѣма Азиатскитѣ дооблачни планини, които оградяватъ срѣдата на Азия. като съ твърдиня; нито пакъ Американскитѣ Кордилери, които прѣсичятъ отъ единийтъ до другиятъ край двѣтъ Америки; най-послѣ, не се срѣщатъ Американскитѣ: савани, лѣноси, селваси и